

POROČILO SVETA ZA TELEKOMUNIKACIJE ZA LETI 2001 IN 2002

I. UVOD

Navedeno poročilo zajema obdobje delovanje Sveta za telekomunikacije (v nadaljnjem besedilu: svet), ki je pričel z delom julija 2001, po uveljavitvi zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št.30/01, v nadaljnjem besedilu ZTel-1), do konca leta 2002. Od ustanovitve do konca leta 2002 je imel svet 7 rednih sej.

Svet je bil ustanovljen z odlokom o ustanovitvi sveta za telekomunikacije (Uradni list RS, št. 56/2001 in št. 39/2002).

Svet je organ za spremljanje in svetovanje pri usmerjanju trga telekomunikacij. Svet ima enajst članov, ki jih je za dobo 5 let na predlog Komisije Državnega zbora Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve imenoval Državni zbor Republike Slovenije izmed strokovnjakov, ki se ukvarjajo s področjem telekomunikacij. V sestavi sveta je lahko največ ena tretjina predstavnikov operaterjev in takih, ki so zaposleni pri operaterjih.

S prej navedenim odlokom so bili v svet imenovani:

dr. Janez Bešter

Borut Celcer

mag. Damir Cibic (operaterji)

Franc Dolenc

Ronko Gostiša

Janez Hrovat

dr. Marko Jagodič

dr. Gorazd Kandus

Ivica Kranjčević (operaterji)

Izidor Sodja (z Odlokom o spremembi odloka o ustanovitvi Sveta za telekomunikacije, Uradni list RS, št. 39-1862/2002, nadomestil člana Franca Lenka)

Pavel Žakelj .

Člani sveta so na prvi, konstitutivni seji dne 18.07.2001 za predsednika sveta izvolili dr. Marka Jagodiča, za namestnika predsednika pa mag. Damirja Cibica.

Delo sveta ureja poslovnik sveta za telekomunikacije (Uradni list RS, št 64/01 in št.111/02).

Svet je pri svojem delu neodvisen in samostojen. Delovanje sveta je javno.

Za pripravo strokovnih podlag za odločanje lahko svet ustanovi stalne ali občasne strokovne delovne skupine, ki jih sestavljajo člani sveta.

Sredstva za delo sveta, povračilo stroškov in nagrade za člane sveta zagotavlja ATRP, ki tudi zagotavlja opravljanje strokovno-administrativnih nalog za potrebe sveta.

II. PRISTOJNOSTI SVETA

V skladu s 117. členom ZTel-1 je svet organ za spremljanje in svetovanje pri usmerjanju trga telekomunikacij, ki v skladu z določbami 119. člena ZTel-1 opravlja zlasti naslednje naloge:

- ★ daje mnenje glede strategije zagotavljanja univerzalnih storitev,
- ★ daje mnenje glede sistema reševanja pritožb uporabnikov,
- ★ daje mnenje glede poročila o delu agencije in stanju na področju telekomunikacij,
- ★ daje mnenja, priporočila in predloge glede telekomunikacijskih zadev,
- ★ daje mnenja, priporočila in predloge glede uporabe zakona o telekomunikacijah,
- ★ spremlja delovanje Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ATRP).

I. DEJAVNOSTI SVETA

V skladu s svojimi pristojnostmi je svet obravnaval sledeče teme in izoblikoval mnenja:

1. Mnenje o načinu podeljevanja koncesij za UMTS v Sloveniji, posredovano vladi RS in MID dne 24.10.2001

Z novim Zakonom o telekomunikacijah se je tudi Republika Slovenija opredelila za čimprejšnjo liberalizacijo trga telekomunikacijskih storitev. Samo dosledno in korektno izvedena deregulacija in z njo povezana konkurenca lahko zagotovita uveljavitev načela prostega trga, ki je tudi eno od temeljnih načel EU, in s tem dovolj kvalitetno ekonomsko in tehnično osnovo za učinkovit prehod Republike Slovenije v informacijsko družbo, ki ga zaenkrat pooseblja projekt e-Slovenija. Gre za cilje, ki so dolgoročni in izjemno pomembni za vse slovenske državljane ter za Republiko Slovenijo kot celoto.

Čeprav uspešno uvajanje sistema UMTS še vedno spremlja precej neznank, dosedanje izkušnje s sistemom nedvomno kažejo, da bo hitro uvajanje mobilnih storitev tretje generacije ključnega pomena za dobro delovanje informacijske družbe. V državah, kjer UMTS že uvajajo, so kmalu ugotovili, da je lahko za hitro in učinkovito uvajanje UMTS neustrezna koncesnina večja ovira, kot pa so z uvajanjem povezani tehnični problemi. Način določanja, podeljevanja in pobiranja koncesnin, ki ne upošteva ekonomskih danosti posameznih držav, ne more zagotoviti vzpostavitev nujno potrebnega konkurenčnega okolja. Za doseganje pričakovanih rezultatov je namreč nujno, da na trgu mobilnih storitev v državi, ki ima velikost in ekonomski potencial Slovenije, delujeta vsaj dva UMTS operaterja. Podeljevanje koncesij za UMTS mora potekati tako, da je že od vsega začetka zagotovljeno delovanje prostega trga. Le tako bo nova tehnologija uvedena dovolj hitro, da bo lahko izpolnila pričakovanja gospodarstva in ostalih uporabnikov. Predlagamo tudi, da pri gradnji UMTS omrežij Slovenija sledi zgledu vse večjega števila držav, ki dovoljujejo in celo spodbujajo gradnjo in uporabo skupne UMTS infrastrukture, za kar pa mora država zagotoviti ustrezen regulatorni okvir. Samo en operater UMTS vsekakor ni prava rešitev.

Svet za telekomunikacije poziva odgovorne v državi, da še enkrat skrbno proučijo vse kratkoročne in dolgoročne posledice uporabljenega načina podeljevanja koncesij za UMTS in ustrezno ukrepajo. V nasprotnem primeru se načelo prostega trga na področju širokopasovnih mobilnih komunikacij v Sloveniji zanesljivo ne bo moglo uveljaviti, kar bo imelo zelo resne posledice za bodoči gospodarski in družbeni razvoj Slovenije v smeri informacijske družbe.

2. Izhodišča Delovne skupine za obravnavo sprememb nacionalnega načrta oštevilčenja

Svet za telekomunikacije je na svoji 4. seji dne 11. 1. 2002 ustanovil Delovno skupino za obravnavo sprememb nacionalnega načrta oštevilčenja, z namenom, da pripravi gradivo, na podlagi katerega bo Svet za telekomunikacije kasneje obravnaval načrt oštevilčenja in oblikoval mnenje v zvezi z morebitnimi spremembami načrta.

Delovna skupina je oblikovala predlog izhodišč za oblikovanje mnenja in sicer:

- ★ Nacionalni številski prostor telekomunikacijskih številk upravlja Agencija za telekomunikacije in radiodifuzijo tako, da:
- ★ spodbuja konkurenco,
- ★ omogoča nepristransko delovanje trga telekomunikacij.

- ★ Načrt oštevilčenja mora biti tak, da:
- ★ omogoča uvajanje novih nacionalnih in mednarodnih storitev,
- ★ zagotavlja prenosljivost števil,

- ★ opredeljuje predpone in kratke številke,
- ★ opredeljuje številke z geografskim pomenom,
- ★ opredeljuje ne-geografske številke.
- ★ Načrt oštevilčenja se lahko zaradi nepredvidenih novih potreb ali upoštevanja mednarodnih predpisov dopolnjuje ali spreminja.
- ★ Pri spreminjanju je treba upoštevati interese operaterjev in prizadetih uporabnikov.
- ★ Spremembe načrta oštevilčenja je treba objaviti najmanj eno leto pred uveljavitvijo.
- ★ Pri spremembah načrta oštevilčenja moramo upoštevati:
 - ★ sedanje stanje oštevilčenja v Sloveniji,
 - ★ obstoječo zakonodajo na področju telekomunikacij,
 - ★ evropska priporočila in
 - ★ predvideni razvoj novih omrežij in telekomunikacijskih storitev.
- ★ Slabosti sedanjega načrta oštevilčenja v Sloveniji:
 - ★ nesistematična rešitev ne-geografskih smernih kod za mobilna omrežja,
 - ★ razprostrtnost geografskih številok čez večino številskega prostora,
 - ★ preskromen rezervni prostor.
 - ★ Ponovni zahtevnejši poseg v nacionalni načrt oštevilčenja:
 - ★ bi povzročil nezadovoljstvo pri uporabnikih, operaterjih in ponudnikih storitev,
 - ★ je neugoden z ekonomskega vidika.

Po oceni delovne skupine zahtevnejši poseg v nacionalni načrt oštevilčenja trenutno predvsem iz gornjih dveh razlogov ni primeren, oštevilčenje pa bo potrebno spremeniti takrat, ko bo začelo ovirati razvoj konkurence. Delovna skupina z delom nadaljuje, ker je potrebno stanje in novosti na področju stalno spremljati, še posebej dogajanja v okviru ITU pri oblikovanju sistema imenskih domen ter obravnavi vprašanj, ki se nanašajo na upravljanje z domenami. Proučiti je potrebno tudi vprašanje, kdaj bo možno uvesti enotno številko (ukiniti geografske kode) v fiksni govorni telefoniji.

3. Spremljanje dela ATRP

Svet je na 3. seji dne 5.10.2001 obravnaval predlog statuta agencije in z njim soglašal. Svet se je na 4. seji dne 11.01.2002 seznanil z načrtom dela agencije in ga podrobno obravnaval, nakar je predlagal, da agencija v načrtu dela posebej:

- ★ oblikuje politiko, s katero bo usmerjala trg telekomunikacij,
- ★ opredeli naloge, potrebne za učinkovito delo sveta za telekomunikacije,
- ★ opredeli naloge na področju zaposlovanja ter predvidi izobraževanje zaposlenih na ATRP RS in vključevanje zainteresiranih članov sveta za telekomunikacije v posamezne oblike izobraževanja,
- ★ predvidi sodelovanje ATRP RS ter članov sveta v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah,
- ★ definira program uvedbe elektronskega poslovanja s strankami,
- ★ opredeli naloge v zvezi z izdelavo analiz ter periodičnih poročil o cenah fiksne govorne telefonije, mobilne govorne telefonije ter zakupa vodov,
- ★ predvidi objavo analiz tržnih deležev operaterjev, cen omrežja in storitev,
- ★ predvidi ureditev področja oštevilčenja,

- ★ opredeli naloge v zvezi z razvezo lokalne zanke in pripadajočih naprav (UUL = Unbundled Local Loop),
- ★ določi rok, v katerem bo pripravljen splošni akt, s katerim bo podrobneje opredeljen način dodeljevanja števil,
- ★ pripravi plan izdaje vseh podzakonskih aktov oziroma uskladitev z zakonom o telekomunikacijah.

Na isti seji je svet tudi obravnaval vrednost točke za določitev pristojbin za leto 2002 in soglašal, da se navedena vrednost točke določi v višini 116.00 SIT.

Na 5. seji dne 2002 je svet, v skladu s pristojnostmi, sooblikoval Izjavo o strategiji dela Agencije za telekomunikacije in radiodifuzijo Republike Slovenije v navedenem besedilu:

Agencija je ustanovljena kot neodvisen organ, ki ureja in nadzira telekomunikaški trg, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Republiki Sloveniji in opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti ter naloge akreditacijskega organa za elektronski podpis.

Na telekomunikaškem področju agencija ureja regulativno okolje in s tem omogoča enakopravno delovanje operaterjev na telekomunikaškem trgu. Cilj agencije so sodobne in cenovno dostopne telekomunikaške storitve, ki zadovoljujejo potrebe uporabnikov.

Na področju radiodifuzije agencija ureja radiofrekvenčni spekter in izvaja nadzor programskih vsebin na način, ki zagotavlja pluralnost radiodifuznih medijev in vsebin.

Agencija deluje v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi ter svoje naloge opravlja javno, pregledno in na prijazen način v korist končnih uporabnikov in širše javnosti.

Na 6. seji dne 4.7.2002 je svet obravnaval predlog statuta agencije in z njim soglašal.

Sprememba statuta je bila potrebna zaradi sprejetja novega zakona o poštnih storitvah, ki določa, da je Agencija za telekomunikacije in radiodifuzijo RS pristojna tudi za regulacijo poštnega področja, kar ima za posledico spremembo imena agencije in dopolnitev delovnih področij agencije s področjem za pošto. Poleg tega pa se je spremenila tudi organizacija agencije. Področju telekomunikacij in radiodifuzije ter pošte, je bilo potrebno dodati še področje za inšpekcijski nadzor in področje za reševanje sporov.

Na 7. seji sveta dne 25.10.2002 se je svet seznanil z načrtom dela agencije v naslednjem letu ter oblikoval pozitivno mnenje k predlaganemu splošnemu aktu o vrednosti točke za določitev pristojbin na področju telekomunikacij za leto 2003.

III. DEJAVNOSTI SVETA V 2003

1. Svet za telekomunikacije bo deloval v smeri vzpodbujanja osnovnih ciljev na področju razvoja telekomunikacij v Republiki Sloveniji, ki so:

- ★ stabilen razvoj telekomunikacij v skladu s pričakovanji uporabnikov,
- ★ pospeševanje splošnega razvoja telekomunikacij in novih telekomunikaških storitev,
- ★ spodbujanje učinkovitosti in tekmovanja med operaterji na telekomunikaškem trgu,
- ★ zagotavljanje učinkovitega varstva uporabnikov telekomunikacij.

Svet nadalje ugotavlja, da je osnovno sredstvo za doseganje navedenih ciljev deregulacija in liberalizacija trga telekomunikaških storitev na temeljih ekonomske enakopravnosti novih in obstoječih operaterjev.

Za doseganje navedenih ciljev je prav tako pomembno pravočasno uvajanje tehnološko ustreznih rešitev. Zato bo svet tudi v nadalje redno spremljal tehnološki razvoj telekomunikacij v Evropi in svetu ter po potrebi oblikoval svoje mnenje o reševanju

ključnih tehnoloških problemov razvoja slovenske telekomunikacijske infrastrukture in uvajanju novih telekomunikacijskih storitev.

2. Svet bo podpiral harmoničen razvoj telekomunikacijskega področja v Republiki Sloveniji, ki je možen le s:
 - ★ tarifno politiko, ki temelji na principih Evropske unije,
 - ★ nadzorom kakovosti delovanja omrežij in spoštovanja tehničnih standardov,
 - ★ uvajanjem objektivnih meril za določanje položaja na trgu,
 - ★ uvajanjem stroškovno naravnane cene medomrežnega povezovanja,
 - ★ uvajanjem optimalne strategije zagotavljanja univerzalnih storitev.
 3. Svet bo spremljal delovanja Agencije za telekomunikacije in radiodifuzijo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) in dajal:
 - ★ mnenje k programu dela in finančnemu načrtu agencije,
 - ★ mnenje k letnemu poročilu agencije,
 - ★ mnenje k vrednosti točke kot osnove za določanje višine pristojbin,
 - ★ predhodno soglasje k statutu agencije.
- Svet navedena mnenja in soglasja oblikuje na podlagi gradiv, ki jih svetu posreduje agencija. Svet k navedenim gradivom oblikuje priporočila v zadevah, kadar oceni, da je to potrebno za doseganje ciljev na področju razvoja telekomunikacij. Svet pričakuje, da bo direktor agencije v primeru, ko mnenj in priporočil sveta ne bo upošteval, pisno obvestil svet o razlogih za svoje ravnanje.
4. Svet redno spremlja razvoj in spremembe v tržni strukturi na telekomunikacijskem trgu Republike Slovenije, zato pričakuje, da bo potrebne ažurne in verodostojne podatke zagotovila agencija v skladu z veljavno zakonodajo.
 5. Svet bo posebno pozornost namenil:
 - ★ zagotavljanju možnosti uporabnikom za širokopasovni dostop do telekomunikacijskih storitev ne glede na regionalni ali socialni položaj,
 - ★ dogajanju na področju imenskega prostora,
 - ★ novemu zakonu o elektronskih komunikacijah.
 6. Svet bo sodeloval in podpiral sodelovanje agencije pri oblikovanju regulative in standardizacije na telekomunikacijskem področju z ustreznimi institucijami EU, ITU ter regulativnimi organi v izbranih državah (twinning).
 7. Svet bo zagotavljal sprotno obveščanje javnosti o svojem delu, mnenju in stališčih.

II. PREDLOG SKLEPA

Na podlagi navedenega poročila svet predlaga Državnemu zboru, da poročilo sveta za leti 2001 in 2002 obravnava in sprejme.

dr. Marko Jagodič
Predsednik sveta